

Design skleněného užitého souboru

Markéta Ramachová

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Design skla

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Markéta Ramachová**
Osobní číslo: **K17054**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Design skla**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Design skleněného užitého souboru**

Zásady pro vypracování

1. Konzultace s vedoucím diplomové práce
2. Zpracování návrhů, modely, kresebné studie
3. Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy
4. Fotodokumentace
5. Obeznamení s použitou technologií
26. Realizace v materiálu

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- ALAN, Josef: Alternativní kultura. Příběh české společnosti 1945 ?1989. Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2001. ISBN 80-7106-449-1.
- CHALUMEAU, J. L.: Přehled teorií umění, Portál, 2003. ISBN 80-7178-663-2.
- HEARTNEY, Eleanor. Art and Today. London: Phadion, 2008. ISBN 978-0-7148-45142.
- KIRSCH, Roland (ed.): Historie sklářské výroby v českých zemích II/1, 2. Praha: Academia, 2003. ISBN 8020010696.
- KLASOVÁ, Milena. Libenský a Brychtová. Praha: Gallery, 2002. ISBN 80-86010-54-6.
- KOLEŠÁR, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. Praha: VŠUP, 2009. ISBN 978-8086863283.
- LANGHAMER, A. Sklo a světlo?150 let sklářské školy v Kamenickém Šenově: 1856-2006. ISBN 80-7101-058-8.
- LANGHAMER, A. Legenda o českém skle. Tigris, 2000. ISBN 80-86062-02-3.
- MILLER, Judith, LIEBE, Frankie, HILL, Mark. Sklo 20. století, Bratislava: NOXI 2005 ISBN 80-89-179-21-5.
- PETROVÁ, Sylva. České sklo. Gallery, 2001. ISBN 80-86010-44-9.
- PIJOAN, J. Dějiny umění 1.?11. díl. Praha: Knižní klub: Balios, 1998.
- RAIMANOVÁ, Ivona. V prostoru 2000, Generace 1989?2009, Liberec: Spacium, 2009. ISBN 9788025457511.
- RAIMANOVÁ, Ivona. Socha a město Liberec 1969. Liberec: Spacium, 2008. ISBN 978-80-87213-00-1.
- RICKE, Helmut. Czech Glass 1945?1980/Design in an Age of Adversity, Stuttgart: Arnoldsche Verlagsanstalt, 2008. ISBN 978-3-89790-217-6.
- RUHRNBERG, Karl. Umění 20. století. Köln: Tachen GmbH, 2000. ISBN 80-7209-521-8.
- ZHOŘ, Igor. Proměny soudobého výtvarného umění. Praha SPN, 1992. ISBN 80-04-25555-8.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. MgA. Petr Stanický, MFA**
Ateliér Design skla

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **21. května 2021**

Dov a -2.

doc. Mgr. Irena Armutidisová
děkan

Petr Stanický

prof. MgA. Petr Stanický, MFA
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: ..... 7.5. 2021 .....

Jméno a příjmení studenta: ..... Markéta Ramachová .....

podpis studenta

ABSTRAKT

V mé bakalářské práci se zabývám skleněným setem určeným na lékořicový olej, který pomáhá na kožní onemocnění, atopický ekzém, jež mě trápí již od dětství. Tento olej se připravuje doma z olivového oleje a kořenů lékořice. Největším problémem je uchování oleje, jelikož nejsou k dostání lahvičky, musela jsem improvizovat a hledat nádoby určené pro jiné využití. Potýkala jsem se tak s problémy, že se s olejem špatně manipulovalo a doma nalezené obaly od vypotřebované kosmetiky nebyly nejvhodnější. Set, který jsem navrhla má usnadnit užití a uchování oleje.

Klíčová slova: Set, lékořice, design, sklo, domácí výroba

ABSTRACT

In my work, I deal with a glass set for licorice oil, which helps with skin disease, atopic eczema that has plagued me since I was a kid. This oil is prepared at home from olive oil and licorice roots. The biggest problem is the storage of oil, since the vials are not available, I had to improvise and look for vials designed for other uses. With the oil was badly manipulated and the home packaging found from the cosmetics wasn't suitable. The set is intended to facilitate the use and storage of oil.

Keywords: Set, licorice, design, glass, homemade

Poděkovat bych chtěla především vedoucímu ateliéru e doc. MgA. Petru Stanickému M.F.A. a asistentce MgA. Ireně Czepcové za konzultace, rady a možnost studia na ateliéru skla a realizace setu. Dále mojí rodině, hlavně babičce, ale především mé mamince, Haně Ramachové, která mě odjakživa podporovala v tom, co právě dělám, vždycky mi pomohla od jakéhokoliv trápení, ať už šlo o zdravotní problémy nebo jiné starosti. Také bych chtěla poděkovat za pomoc při realizaci panu MgA. Ondřeji Strnadelovi, BcA.Ondřeji Galiovi, Jiřímu Vosmíkovi. A taky chci poděkovat tomu nejúžasnějšímu kolektivu, který je na ateliéru Designu skla.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 28.5. 2021

Markéta Ramachová

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 DESIGN SKLENĚNÉHO UŽITNÉHO SOUBORU	11
1.1 FLAKÓNY	11
1.1.1 Historie flakónů.....	11
1.2 LÉKOŘICOVÝ OLEJ	14
1.2.1 Výroba macerátu a použití	14
1.2.2 Lékořice lysá	15
1.2.3 Olivový olej.....	16
1.2.4 Mandlový olej	16
1.2.5 Skladování.....	17
2 REŠERŠE.....	18
2.1 LAUREN DAVIES.....	18
2.2 ANNA PERUGINI	19
2.3 REFLECTIONS COPENHAGEN	19
2.4 JAMIE HAYON	20
2.5 NENDO	21
2.6 MARCEL WANDERS.....	21
2.7 DAVID VALNER.....	22
2.8 RONY PLESL.....	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
3 SKLENĚNÝ UŽITNÝ SOUBOR.....	25
3.1 TVAR.....	25
3.1.1 Objemy	26
3.1.2 Navrhování	26
3.2 BARVEVNOST	31
3.2.1 Bílá	31
3.2.2 Černá	31
3.2.3 Růžová.....	31
3.2.4 Fialová.....	32
3.2.5 Žlutá	31
3.3 REALIZACE.....	32
4 INSTALACE.....	35
4.1 SOKLY	35
4.2 OBAL.....	35
5 TEORETICKÉ VYMEZENÍ POJMŮ	36

5.1	FOUKÁNÍ SKLA DO FOREM	36
5.2	OBALOVÁNÍ SKLA V DRTI	36
5.3	BARVENÍ SKLA RUBÍNEM.....	36
ZÁVĚR		37
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		38
SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ		39
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		41
SEZNAM OBRÁZKŮ		43
SEZNAM PŘÍLOH.....		44

ÚVOD

Můj problém s atopickým ekzém byl podmětem, pro vytvoření souboru, o kterém se dále zmiňuji. Jedná se o kožní zánětlivé onemocnění, které má většinou alergickou příčinu. Moje maminka zkoušela mnoho mastí od Indulony, konopných mastí až po masti, jež byly na předpis od kožní lékařky. Mimo kortikoidových mastí mi na ekzém nezabíralo nic tak rychle a účinně. Jako dítěti mi tolik ekzém ani nevadil mimo pocity svědění a neustálé potřeby se poškrábat na suchých místech. Bohužel namísto úlevy jsem si vyrážku poškrábáním zhoršovala, jelikož se takhle do ekzému lehčeji dostaly bakterie a tím vznikla infekce. Kůže se takhle odlupovala a já měla problémy s pohybem. Při každém krůčku jsem cítila palčivou a štiplavou bolest za kolena. Ložiska, v průběhu let, se vystřídaly na všech možných místech od nohou po lokty až na ruce. Na štěstí pro mě nikdy se nepřemístily na obličej, ostatní děti totiž tento problém nesužoval a když si neobvyklé kůže všimly odmítaly se mě dotknout či mi podat ruku.

Na základní škole, v sedmé třídě, mě maminka přihlásila do programu všeobecné zdravotní pojišťovny „Mořský koník“. Byl to zdravotní pobyt na tři týdny u moře. Na výběr byl zájezd do Chorvatska nebo do Řecka. Já jela do Chorvatska na ostrov Hvar. Podmínkou bylo plavat každý den v moři, aby slaná voda mohla působit. První týden se mi ekzém měl zhoršovat a během druhého a třetího se měl hojit. Za tři týdny se ekzém opravdu zahojil a za rok jsem jela zas. Od té doby jsem ani nevěděla, že nějaké kožní onemocnění mám.

Ve čtvrtém ročníku střední školy se znovu objevil a v mnohem horší a agresivnější formě na ruku loktech, vlastně téměř po celých rukách. Už to nebyla jen suchá zarudlá kůže, ale bolestivé mokvající pupínky a puchýřky (nejčastěji se objevovaly mezi prsty). Omezovaly mě v práci se sklem a tyto problémy přetrvávaly až do léta, kdy mi maminka objednala čtyřkvetou mast, kapky z květů černého rybízu a penízovky sametonohé a lopuchový olej od paní Mgr. Jarmily Podhorné. Od té doby jsem používala jen její přírodní kosmetiku. Jenomže při množství, jaké jsem používala, jsem vymazala mast i lopuchový olej velmi rychle a počítání a myšlení na kapky nebyl každý den čas. Proto mi maminka udělala olej s lékořicí. Od té doby nepoužívám nic jiného, jelikož je pro mě pocitově mnohem účinnější. To bylo hlavním podmětem k zabývání se tímto setem, kterým chci usnadnit uchování a používání nejen lékořicového oleje, ale i dalších olejových produktů, které si vyrábíme doma.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DESIGN SKLENĚNÉHO UŽITNÉHO SOUBORU

Tato oblast designu se zabývá nápojovými soubory (např. set sklenic s karafou na whisky, set na vodu, čaj a jiné), servírovacími soubory nebo může jít o soubory váz a mís. V této části zmíním především flakóny a lékovky, jelikož souvisí s designem souboru, který navrhuji.

1.1 Flakóny

Jako flakón označujeme každou malou, až středně velkou lahvičku, která je použita na různá séra, parfémové oleje. Vyrábí se ze skla, dřívě i z porcelánu. Jelikož se v mé práci zabývám setem láhví na bylinné maceráty, zmíním v této části jejich vývoj a současnou podobu, která se zvláště rozvíjela u flakónů na parfém již od starověku v Egyptě.

1.1.1 Historie flakónů

Flakóny a malé lahvičky se užívaly už ve starém Egyptě a starověkém Řecku a Římě. Lidé používali tyto nádoby na vonné oleje. Známými typy jsou balsamaria, amforky, alabastry, které se dají částečně považovat předchůdci lahviček na přírodní produkty. Vonné oleje byly hlavně doménou vyšších vrstev, běžní lidé se k takovým produktům ani nedostali. V Egyptě zpočátku používali glazury, které pokrývaly hliněné nádoby. Později však vyráběli sklo. Zpracovávali ho za pomoci kovové tyče, na které bylo připevněno hliněné jádro. Na to navíjeli skleněnou nit a poté co sklo vychladlo, odstranili hliněné jádro. I přes složitý výrobní proces, vyráběli flakónky v různých barevných variantách a vzorech (např. česání), dále se jejich tvar rozvíjel podle nově objevených technik a možností zpracování skla. Egyptské sklo bylo natolik populární, že jej pak napodobovali Řekové i Fénici. Fénici se nejvíce podíleli na vývoji zpracování skla, protože přišli s vynálezem sklářské píšťaly, díky níž bylo možné foukat malé duté nádoby, a to napomohlo k výrobě více kusů. Mnoho znalosti získali od Egyptanů, proto se skla docela podobala. Bylo pouze pár prvků, které je trochu odlišovalo. Přidávali k tvarům balsamárií, ucha, dýnka i tvarovaná roztáčená hrdla. Také přinesli do skla netradiční tvary, které se pro ně staly typické a populární natolik, že je napodobovaly i římské hutě. Tvary měly podobu hlav, zvířecích i lidských, nebo vypadaly jako mušle či hrozny. V Číně byl vývoj jiný, používal se, kromě skla, porcelán a jadeit. Číňané nepoužívali píšťalu, tudíž se sklo nefoukalo, ale lilo se do forem. Tato technika umožňovala vytvářet barevné vrstvy, nejčastěji byly použity barvy bílé a červené. Následně

se výrobky opracovávaly řezáním jako drahé kameny.¹ Ve středověku na sebe upozornili Arabové, kteří byli považováni za mistry ve výrobě flakónů. Flakóny nesly jen ornamentální prvky, důvodem byl zákaz zobrazování živých bytostí, který nařizoval islám. Arabské nádoby na parfémy byly dochovány z hlíny, skla a kovu. V době novověku byly v popředí sklárny na ostrově Murano, tam vzniklo mnoho dodnes známých a používaných technik (např. Millefiori), jež se objevovaly i na flakónech. Jednu z nejkrásnějších sbírek starých lékařských flakónků můžeme vidět v barokní lékárně v Kuksu. „Léky a léčiva se tu neuchovávaly jen v zásuvkách táry a repositorií, ale především v lékárenských nádobkách-stojátkách. Původní dřevěné stojatky milosrdných bratří jsou červené a mají štítky se signaturami (názvy) ve zlaté barokové kartuši s granátovým jablkem na vrcholu. Byly určeny k uchovávání pevných léčiv a přípravků. Naproti tomu bílé baňaté fajánsové, keramické či porcelánové stojatky sloužily na vazké, polotuhé přípravky, lektvary, extrakty, masti. Tyto nádoby se uzavíraly zvířecí blanou nebo papírem, převázaným motouzem.“² Odlišovali léčiva nejen podle nápisů, ale i podle barev. V 18. století se pro méně majetné vrstvy se vyráběly flakóny v sériové výrobě, pro bohaté fungoval zvláštní průmyslový provoz. Nádoby, které se tehdy používaly, byly pomender, který se nosil zavěšený na krku nebo na opasku a vinaigrette. Vinaigrette byla malá dvou až tří centimetrová nádobka. Většinou ji ukryvali v rukávniku a rukavičce. Uvnitř lahvičky byla houba, která byla napuštěná vonnými octy. Později (v 19. století) se významnou firmou stala továrna Royal Worcester. Signifikantní pro její výrobu byly ručně malované flakónky s květinovým vzorem, obvykle bílé barvy.³

Pro dnešní lékařské sklo je typická hnědá lehce transparentní barva. Jedním ze současných největších výrobců u nás je firma Stoelzle.“ V roce 1992 získala malou českou sklárnu v Heřmanově Huti, kterou původně založil Karl Stoelzle v roce 1907. Původně šlo o rodinné podnikání. Továrna měla dvě výrobní linky a pracovalo zde kolem 120 osob. Produkce se soustředila na výrobu hnědého obalového skla pro mini lihoviny a léčiva.“⁴ Design lékovky

---

¹ 2. PODZEMNÁ, Alena. HISTORIE VÝROBY SKLA MODERNIZACE VÝUKY NOVĚ ZŘÍZENÉHO ATELIÉRU DESIGNU SKLA REGISTRAČNÍ ČÍSLO CZ.1.07/2.2.00/15.0451 [online]. [cit. 2021-05-27]. Dostupné z:

<http://ads.fmk.utb.cz/Contexts/atelier/Documents/Historie%20v%C3%BDroby%20skla.pdf>

² Perla barokního lékárenství v Kuksu, [online], poslední aktualizace 27.11. 2015 [cit. 2021-05-15] Dostupné z: <https://www.faf.cuni.cz/Verejnost/Napsali-o-nas/2015/Perla-barokniho-lekarenstvi-v-Kuksu/>

³ KÖNYVKIADÓ, Geopen: Parfémy století: svět vůní, flakonů a značek. Praha: Ikar, 2000. ISBN 80-7202-774-3

⁴ Skleněné lahvičky – Stoelzle Union s.r.o [online]. [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <http://www.sklenenelahvicky.cz/>

v dnešní době je poměrně jednoduchý a praktický a vyrábí ze skla i plastu. Plastová láhev bývá bílá. Nevýhodou těchto lékovek je, že jejich design se nemění a zůstává stejný. Výrobci přírodních produktů odlišují nové produkty pomocí nalepených vinět.

Obrázek 1 Lékovky

V současnosti se designéři, v rámci světových firem, zabývají především navrhováním lahviček na parfém. Inspirací pro tvar bývá samotná vůně a složení. Díky dnešnímu výběru vůní je tato oblast mnohem více designově rozvinutá, věnuje se jí více než lékařským flakónům nebo alespoň setům na domácí výrobu kosmetiky. Díky současným technologiím, zpracování a výroby skla je možné navrhnout téměř jakýkoliv tvar, barvu a velikost. Obvykle se vyrábí o objemu od 30 mililitrů až 100 mililitrů a přistupuje se k němu jako k luxusní záležitosti, protože většinou parfém používáme při slavnostních nebo kulturních událostech, osobních schůzkách nebo při pracovním pohovoru, abychom udělali dobrý dojem na své okolí. Co se týče samotného skleněného výrobku už téměř vymizelo klasické používání kapátek, pokud nemluvíme o lahvičkách, které slouží jako tzv. „tester“ a o flakóncích na různá séra. Nyní se sklo kombinuje s plastem nebo kovem, ze kterého je rozprašovací hlavička. Tato část se občas používá i na oleje.

1.2 Lékořicový olej

Tento olej není úplně olejem, ale spíše olejový lékořicový macerát. Tedy libovolný olej smíchaný a louhovaný spolu s lékořicí.

Lékořicový olej má mnoho příznivých účinků, jednak ze samotné lékořice, a potom také i díky přidanému kvalitnímu oleji, jenž má taktéž dobré vlastnosti. Lékořicový olej dokáže rozjasnit a učinit pleť hebkou, dále pomoci při poškození pokožky sluncem a účinně pomáhá i na jizvy, zánět na pokožce, na akné, na boj s vráskami, na hojení ran a odřenin.⁵ Samotná lékořice je obohacena o látky, které dokážou nahradit kortizol, který si naše tělo dokáže samo přirozeně vyrobit. Takže určité látky obsažené v lékořici zabraňují rozpadu našeho vlastního kortizolu, což znamená, že stejné množství vyprodukovaného kortizolu přinese větší užitek, a to po delší dobu, vlastně zůstává tělu k dispozici po delší čas. Extrakt neboli výtažek z lékořice byl i využit k výrobě léků ze skupiny kortikoidů. Lékořicový olej může tedy nahradit glukokortikoidy. A to v obou případech, při vnitřním i vnějším užití.

Obrázek 2 Domácí lékořicový olej

1.2.1 Výroba macerátu a použití

Lékořicový olej neboli lékořicový macerát vyrobíme tak, že vezmeme sušený kořen lékořice lysé a olivový olej, (pokud někomu není příjemná vůně, může jej nahradit např. taktéž kvalitním olejem z mandlí) obojí smícháme v láhvi, kterou uzavřeme a necháme louhovat po dobu minimálně 14-30 dní. Důležité je, aby bylina byla neustále ponořená. Můžeme v průběhu louhování olej promíchat. Lékořici můžeme sehnat v zelených lékárnách v podobě celého kořene, štěpků nebo jako prášek. Doma nejčastěji používáme štěpky. Po louhování

---

⁵ Olej z lékořice – jaké má účinky a kdy ho použít? [online], poslední aktualizace 18.10.2019 [cit. 2021-05-27] Rehabilitace.info. Dostupné z: <https://www.rehabilitace.info/bylinky/olej-z-lekorice-jake-ma-ucinky-a-kdy-ho-pouzit/>

olej skladujeme na chladném a tmavém místě. Tím prodloužíme jeho trvanlivost a zabráníme i zkažení oleje. Poté můžeme olej užívat vnitřně anebo si ho nanášet na kůži.⁶

1.2.2 Lékořice lysá

Lékořice je sto-osmdesát centimetrů vysoká bylina s dřevnatým, vřetenovitým oddenkem, který má četné válcovité výběžky. Lodyhy jsou přímé, větvitě, listy 10-20 centimetrů dlouhé, střídavé, lichozpeřené, 4-8 jařmé. Lístky jsou široce eliptické, krátce hrotilé, na rubu lepkavé. Modrofialové květy jsou sestaveny ve stopkaté úžlabní klasy. Plody jsou 3-5 semenné lusky, asi 2,5 centimetrů dlouhé a 6 milimetrů široké, kožovité, červenohnědé, lysé a síťkované. Z rostliny se užívají hlavně oddenek a kořeny. V oddenku se nacházejí důležité biologické aktivní látky, sapiony (např. glycyrrhizin, kyselina glycyrrhetová, dále flavonoidy, oxykumariny, hořčiny a pryskyřice i látky hormonální).⁷

U nás v České republice, je dostupná v zelených lékárnách, obvykle je na objednání a většinou jsou k dostání kořeny. V Česku se díky paní Podhorné užívá tinktura na vnitřní užití. Přitom v asijských zemích, a také v Egyptě, se ji naučili používat pro podporu zdraví už před mnoha lety. Odhaduje se, že ji používají již 5000 let. Do Evropy se dostala pomocí dominikánských mnichů někdy v 15. století. Většinou se vyskytuje na suchých jižních svazích, hluboko v půdě, kde je půda kyprá. Bývává častou součástí čajových směsí, za nejučinnější formu jsou považovány lihové extrakty. Lékořice podporuje imunitní systém, působí i jako výrazný antioxidant. Což je další faktor, jenž je výborný pro léčbu atopického ekzému. Pozitivní vliv má také na močový systém a prostatu. Protože přispívá k udržování funkce žaludečních a střevních sliznic, zvládá usnadnit trávení. Je velmi vhodná pro udržování čistých, dobře průchozích dýchacích cest, zklidňuje, podporuje mentální funkce. Pomáhá při odtučňování, příznivě působí na kvalitu pokožky.⁸

---

⁶ Vyrábíme lékořicový olej aneb jak na možnou náhradu kortikoidů [online], poslední aktualizace 14.5. 2014 [cit. 2021-05-15] Dify. Dostupné z: <https://dify.cz/vyrabime-lekoricoovy-olej-aneb-jak-na-moznou-nahradu-kortikoidu/>

⁷ KORBELÁŘ, Jaroslav a Zdeněk ENDRIŠ. Naše rostliny v lékařství. 3., rozšířené a přepracované vydání Ilustroval Jindřich KREJČA. Praha: Avicenum, 1970.

⁸ Lékořice /sladké dřevo/ - tinktura z byliny [online], [cit. 2021-05-27] Jarmila Podhorná. Dostupné z: https://nadeje-byliny.eu/tinkury/35-lekorice-sladke-drevo-8594055100621.html?search_query=lekorice&results=6

Obrázek 3 Štěpky kořene lékořice lysé

1.2.3 Olivový olej

Olivový olej si většina lidí vybaví v souvislosti s italskou kuchyní, avšak není výborný jen v kuchyni. Čistě olivový olej, jenž je lisovaný za studena, je pro lidskou pokožku velmi příznivý, až téměř zázračný, a to díky svému složení. Olej obsahuje mnoho vitamínu E, jenž podporuje pružnost pokožky a navyšuje její odolnost. Složení mastných kyselin je velmi podobné lidskému mazu, a z tohoto důvodu je velmi vhodný pro suchou, zánětlivou, alergickou, podrážděnou, poraněnou či jinak poškozenou pokožku. Jeho výborné vlastnostmi dovolují proniknout až do samé hloubky pokožky a vázat na sebe vlhkost, což napomáhá vypínání pleti, a tak ji chrání před tvorbou vrásek. Olivový olej působí protizánětlivě a hojivě, a proto ho lze doporučit pro citlivou pleť, dokonce i na ekzémy, je však vhodný i k péči o velmi jemnou pokožku jakou mají děti a batolata.⁹

1.2.4 Mandlový olej

Mandlový olej se získává ze zralých semen stromu. Lisování probíhá za studena a není nutné používat žádné chemické úpravy. Jedná se o efektivní olej s všestranným využitím v kosmetické výrobě. Obsahuje mnoho kvalitních tuků, vitamínů (vitamín E), minerálů (vápník, draslík) a nenasycených mastných kyselin (70 % kyselina olejová, z 22 % kyselina

---

⁹Olivový olej v kosmetice [online]. poslední aktualizace 18.3. 2016 [cit. 2021-05-27] Martin Janota. Dostupné z: <https://www.ruzovakosmetika.cz/Olivovy-olej-v-kosmetice-b2034.htm>

linolová a z 5 % kyselina palmitová). Pokožku dokáže zjemnit a hydratovat, a také pomáhá zneškodnit či zesvětlit tmavé skvrny na kůži, dále zmírňuje záněty jako je akné. Též napomáhá zmírňovat příznaky stárnutí, podráždění a svědění pokožky. Dokonce opraví přirozeně kožní bariéru.¹⁰ Díky skvělým zmíněným účinkům je mandlový olej též vhodný pro výrobu lékočicového macerátu. Díky příjemné vůni může být lepší a vhodnější volbou nežli olej olivový.

Obrázek 4 Mandlový olej

1.2.5 Skladování

Kvůli udržení kvality a trvanlivosti oleje je nutné oleje mít v, ideálně, neprůhledných nebo tmavých lahvích, protože se může potom stát, že olej zežlukne, zkazí se. Stejně tak se to dělá i u léčiv a bylinných přípravků. „Dražší kvalitní oleje se prodávají povětšinou v tmavých obalech, protože průhledný obal a světlo oleji nijak na kráse nepřidá, ba naopak mu uškodí. Odborníci na olivový olej ho uchovávají v keramických nádobách, do kterých se žádné světlo jen tak nedostane. Ideálně proto případně zakoupený olej v průhledné nádobě přelijte, postačí i temná skleněná nádoba. Olej by měl být uchován nejlépe v chladu a temnu, takovým ideálním prostředím je spíž nebo dobře umístěná skříňka na chladnějším místě kuchyně. Olej se může uchovávat i v lednici, avšak některé oleje při nízké teplotě zhoustnou či se zakalí. Ale po pár minutách v pokojové teplotě se vrátí vše do normálu.“¹¹

¹⁰Volte kosmetické produkty z mandlového bio oleje, místo oleje minerálního! [online], poslední aktualizace 10.12. 2018 [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: <https://www.lobey.cz/blog/kosmetika-z-mandloveho-mleka/>

¹¹ Správné skladování oleje v kuchyni [online], poslední aktualizace 1.5. 2020 [cit. 2021-05-04]. Barbora Křížková. Dostupné z: <https://www.prostreno.cz/tipy-a-triky/clanky/23122/Spravne-skladovani-oleje-v-kuchyni>

2 REŠERŠE

V této části zmiňuji designéry, jenž na mě měli velký vliv, a kteří mě inspirovali svým přístupem a myšlením v oblasti designu skla. Zabývali se přírodní kosmetikou, oleji nebo nápojovými soubory. První zmíněnou designérkou je Lauren Davies, která se zabývala přímo dílnou na výrobu kosmetiky. Anna Perugini se ve své tvorbě zaměřuje především na dávkování oleje, což bývá také málo řešená oblast. Ostatní zmínění jsou studio Reflections Copenhagen, Jamie Hayon, Oki Sato, Marcel Wanders, David Valner a Rony Plesl.

2.1 Lauren Davies

Lauren je jedna z prvních designérek, kterou jsem si vybavila při přemýšlení nad designem setu pro přírodní kosmetiku. V roce 2015 představila v Plzni v DEPO2015 svou alchymistickou laboratoř pro ženy upřednostňující přírodní produkty a nevěřící současné kosmetice, která může obsahovat mnoho nežádoucích látek, jako jsou například parabeny. Dílna byla vyrobena ze skla, mědi, javorového dřeva, korku pryskyřice a z nerezové oceli. Tvary produktů jsou jednoduché a praktické pro použití. Dává tak možnost každému si lehce a pohodlně vyrobit svůj vlastní produkt, u kterého se nemusíme bát, že by nás nějak nemile překvapil svým složením.

Obrázek 5 Alchymistická laboratoř

2.2 Anna Perugini

Tato designérka a její zajímavý přístup ke karafám na olej je nový a neotřelý, hlavně díky víčku. Každá část skla je vyrobena ručně. Nový druh víčka je navržen jako dávkovač, zároveň je lžící na olej nebo čajovou lžičkou na ocet. Když je dávkovač uvnitř ampule, jednoduše umístíte ukazováček na otvor a vytvoříte vakuum, které zachytí kapalinu. Chcete-li jej uvolnit, jednoduše zvednete prst a tekutina vyteče, což uživateli umožňuje ochucovat pokrmy ideálním množstvím koření.

Obrázek 6 Karafa na olej

2.3 Reflections Copenhagen

Studio zabývající se designem skla vedou dvě dánské designérky, jménem Julie Hugau a Andrea Larsson. Vytváří vzory, které spojují nádherné materiály, různé barvy a geometrické tvary a vytvářejí funkční umělecké objekty, třeba podobající se anděli. Jejich design funguje tak, aby zpochybňoval tradiční styly, barvy a tvary dnešního designu přidáním nových rozměrů a možností do interiérů. Flakónky plní tak dvě funkce, a to dekorační i užitnou.

Obrázek 7 Flakón

2.4 Jamie Hayon

Tento španělský designér je zajímavý svým neobyčejným přístupem k designu, který je velmi milý, příjemný, energický, teatrální až extravagantní. Je nutno zmínit, že jeho návrhy a produkty využívají naplno harmonii různých obrazových řečí, a přitom si udržují svou hravost. Nejvíce se tyto vlastnosti projevují v práci The Yellow Sink (žlutý dřez) z kolekce Art Quitect Edition, kde je zapotřebí zmínit jeho důmyslnou funkčnost, a to spojení umyvadla spolu s lampičkou. Ve skle vytváří kombinace barev a využívá kombinaci materiálů (porcelán). Je designérem, jenž rozveselí každého svými neobyčejnými výtvary. Ať už pracuje se sklem nebo s nábytkem.¹²

Obrázek 8 The Zoo-Baccarat

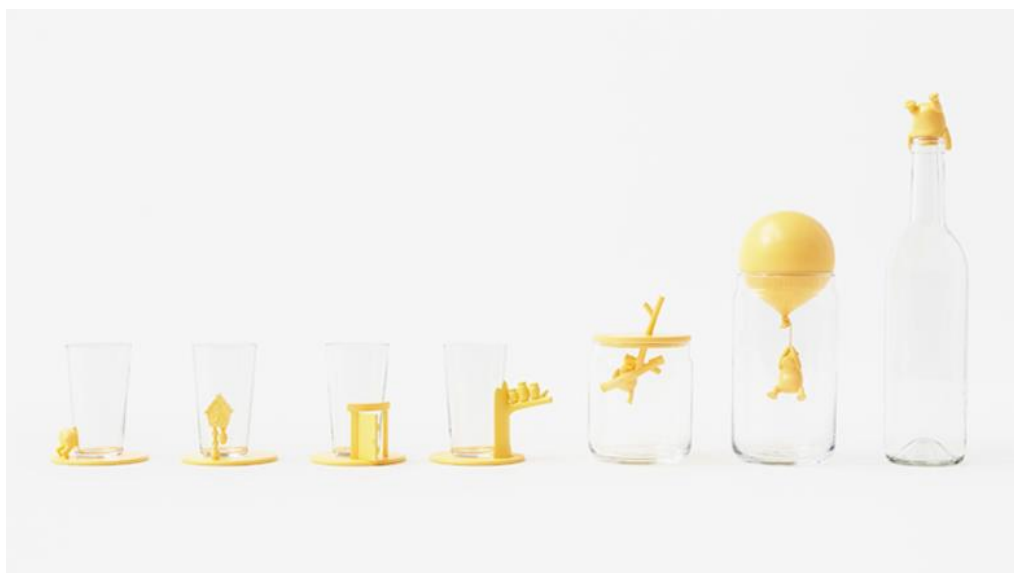
---

¹² BRAMSTON, David. Design výrobků, Hledání inspirace. Brno: Computer Press, a.s., 2012. ISBN 978-80-251-2914-2. str 79.

2.5 Nendo

Studio Nendo, v čele s Oki Satem, je snad tím nejznámějším japonským studiem. Oki Sato pracuje se sklem jemně a citlivě. Jednoduchým tvarům díky jemným zásahům dodává jedinečnost a jistou eleganci. Spolupracoval nejednou s českou firmou LASVIT. Vytvořil pro ně například lustr „snow vases“, závěsné svítidlo Press a „patchwork-glass“. Se sklem pracoval také ve spolupráci s Walt Disney, kdy navrhl kolekci nádob s medvídkem Pú. Tato veselá sada kombinuje sklo se silikonem. Předvádí zcela nový přístup, jak pojmout uzávěr láhve, v této sadě je uzávěrem samotný medvídek a balónek kterého se drží.

Obrázek 9 Pooh Glassware

2.6 Marcel Wanders

Marcel Wanders mě zaujal svým, možná až zvláštním přístupem, u série váz „Airborne Snotty“ z roku 2001, jde totiž o vázu, která je inspirovaná hlenem. Digitálně snímal kýchání a hleny trojrozměrným skenerem a vyzvětšoval ho natolik, aby mohl plnit formu vázy. Set působí dynamicky a živě a ukazuje, že hledat tvar nemusíme jen v krásné přírodě, ve fauně nebo v rostlinné přírodě. Můžeme objevovat možnosti v rámci vlastního těla. V knížce Design 21. století napsal velmi inspirativní předmluvu, ve které mě zaujal především její závěr:

„Jsme schopní mluvit univerzálním jazykem designu, který může být vysoce inspirativní, najdeme-li ta správná slova. Je naší povinností být kouzelníky, klauny či alchymisty a

vytvářet naději tam, kde je pouze iluze, vytvářet realitu tam, kde jsou pouze sny. Nemůžeme pracovat pro firmu, která nás platí; musíme pracovat pro společnost a vytvářet pro ni důležité hodnoty. ¹³

V současné době se zabývá spíše interiérovým a produktovým designem.

Obrázek 20 Vázy Airborne Snotty

2.7 David Valner

David Valner je mladý český designér, který se zabývá především designem váz. Vázy diváka zaujmou tvarem, ale hlavně barvou. Využívá tradiční sklářské techniky, např. kraklování. u souboru váz „Recovered“. U kolekce „Fungus“ se inspiroval houbami a plísněmi, pak vázy zhotovil v několika nových tvarových i barevných variacích. Je to jako by nás pouštěly nahlédnout do království hub. Tento dojem vyvolala určitě něžná barevnost, kdy je kombinace barev, i díky plynulému gradientu, v naprosté rovnováze a harmonii.

Obrázek 31 Fungus – David Valner

¹³FAIRS, Marcus, předmluva Marcel Wanders: Design 21. století, z anglického originálu Twenty-First Century Design (Carlton 2006). Přeložila Jitka Hanušová, Slovart, s.r.o, v Praze roku 2007. ISBN 978-80-7209-970-2, str. 7

2.8 Rony Plesl

Je jedním z nejznámějších současných sklářských výtvarníků. V současné době je vedoucím ateliéru skla na pražské UMPRUM. Navrhoval pro řadu známých skláren jako je Bomma, Preciosa, Moser, Lasvit, Rückle a další. Jednoduchým tvarům dává jedinečnost pomocí využití známých zušlechťovacích technik, především broušení (v současnosti pracuje hodně s klínovými výbrusy, skleničky pro Rückle). V jeho práci se neorientuje pouze na křišťál, ale představil práce v různých barevných provedení. Kombinuje taktéž, podobně jako studio Nendo u práce „Patchwork“, více druhů brusů (můřina, hvězda) např. u vázy „České nebe“. Dekor podobný hvězdě se vyskytuje i na karafě Amadeus, kdy zátka je vybroušena tak, aby vypadala jako koruna.

Obrázek 12 Karafa Amadeus Rückle

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SKLENĚNÝ UŽITNÝ SOUBOR

Set se skládá ze čtyř částí, a to z širší láhve na louhování i uskladnění lékořicových olejů, z užší varianty na hotový olej a lahvička na denní použití. Cílem bylo, aby lidé měli dostupné lahvičky pro své produkty a nemuseli doma improvizovat a nalévat olej do láhví určených pro jiné účely, jako jsou například staré lékovky nebo jako v mém případě lahvička od séra ze Sephory a uzavíratelný plastový kelímek. Improvizace fungovala relativně dobře, ale později mi nestačilo malé množství. Potřebovala jsem přizpůsobit tvar své potřebě, jelikož se ekzém začal rozprostírat po celém mém těle. Začala jsem řešit objemy, aby byly praktické a lahvička by se nemusela doplňovat každý druhý den.

Výhodou setu je, že podmínky, které potřebuje lékořice, potřebují i další přírodní produkty. Je tedy funkční pro všechny druhy macerátů, olejů nebo pro masážní oleje, tinktury na úlevu od bolesti svalů. Je tedy vhodný i pro maséry.

Obrázek 13 Používané nádoby

3.1 Tvar

Po dvouletém používání lahvičky od séra jsem přišla na řadu problémů. Kapátko bylo sice praktické pro nanášení přesného množství, ale nepraktické ve chvíli, kdy jsem ho nepotřebovala a chtěla si nalít větší dávku oleje přímo z lahvičky. Vždy jsem musela hledat kapesník, nebo ho hodit do umyvadla, abych nezamazala nábytek nebo celou koupelnu. Další překážkou pro mě byl šroubovací uzávěr. Ve chvíli, kdy jsem potřebovala lahvičku uzavřít, mi vršek prokluzoval v rukách a zbytky oleje byly po celé jeho ploše, než se mi

podarilo lahvičku uzavřít. Nehledě na to, že pro člověka, který se potřebuje natřít po celém těle, nestačí dvacet mililitrů. To byl problém malé lahvičky, u velkého zavíratelného kelímku byly problémy obdobné. Špatně se s ním manipulovalo a nebylo možné přelit rychle ztuhlý olej bez komplikací. Bohužel, nic krom již zmíněných lékovek na trhu není, a to byl podnět pro to, navrhnout tento set.

3.1.1 Objemy

Obvykle se lékovky vyrábí v objemech od 5 ml po 100 ml. Tento objem bohužel není dostatečný pro lidi, kteří chtějí užívat denně. Z vlastní zkušenosti vím, že když jsem používala lahvičku o objemu 20 ml, tak byla velmi rychle vypotřebovaná, zvláště v době, kdy jsem měla ekzém po celém těle. Musela jsem ji doplňovat každý druhý den. Z tohoto důvodu jsem zvolila u malé lahvičky objem 100 ml, což je zhruba množství na pět dnů. Do velkých lahví je možno nalít 600-800 ml. Tento objem jsem opět zvolila kvůli vlastní spotřebě, a také z důvodu, že když někdo se taktéž trápí atopickým ekzémem, tak mu obvykle část věnuji na vyzkoušení. Tzv. ryskou je hrana tvaru, aby se uživatel jednodušeji orientoval v množství.

3.1.2 Navrhování

Inspiraci pro první set jsem našla v přírodninách, které se pojí s lékořicovým olejem, jako je tvar mandle, tvar olivy, olivovové pecky, kapky oleje, a pak jsem následně skončila u samotných lékořicových kořenů, květu a cukrovinek, jenž se staly spíše barevnou inspirací než tvarovou.

První pokus při hledání ideálního tvaru nebyl až tak jedinečný. Tvarovou i zušlechťovací inspirací pro tento set byla oliva. Avšak podvědomě jsem vytvořila set „panenek“, protože většinou naše babičky a maminky hledají způsoby, jak nám pomoci, když nás něco trápí nebo nás něco bolí. Tento kapkovitý jednoduchý tvar jsem ozvláštnila probušováním vrsev, aby tak vyniklo barevné trio barevná dřevina, křišťál a rubín. Jenže objemy u těchto lahví nebyly tolik patrné a tvar byl příliš klasický a nepraktický. Součástí i byla lžička, jenž měla usnadnit přelévání oleje z větší láhve do menší bez použití trychtýře. Lžička by byla praktická pouze, kdyby byla vyrobena z jiného materiálu, než je sklo. Při vyzkoušení nabírání oleje ze skla sklem se občas stalo, že se ze skla malinko odštípl okraj. Byl by to velký problém, kterému se dá předejít pouze s variantou, kdy bych namísto skla použila pryskyřici či plast. Nicméně

další problém, který jsem po otestování zjistila byl ten, že i když ve dlani chvíli držíme lžičku, olej se tak rychle neroztopí a neprotéká jako v normálním stavu.

Obrázek 14 První návrh setu na lékořicový olej

Obrázek 15 Varianta setu na lékořicový olej

Další oblá varianta se tvarově inspirovala u mandlové pecky a lékořicových cukrovinek, kdy jsem spojila tvar mandle spolu se zakroucením bonbónů. V této variantě jsem se nezabývala tolik barevnými kombinacemi a tvary měly být jednobarevné.

Obrázek 16 Varianta lahviček č.2

Nicméně pak jsem začala organické tvary postupně geometrizovat kvůli estetickému dojmu. Ze začátku byly tvary přehnaně komplikované, jelikož jsem se snažila najít nový výrazný tvar, který by se stal „ikonou“ lékořicového oleje. Problémem se však staly zátka, a tak jsem začala tvar přizpůsobovat tak, aby zátka mohla fungovat správně. U prvních variant vzhled byl na úkor funkce, kdy by se zátka špatně vytahovala a pokládala. Jediná pozitivní stránka byl design, proto jsem se rozhodla tvar posouvat jiným, více praktickým směrem.

Obrázek 17 Varianta lahviček č.3

Během dalšího navrhování jsem se tedy zamyslela nad zátkou, se kterou se bude dobře manipulovat. Avšak nebyla funkční spolu s tvarem láhve.

Obrázek 18 Výběr zátek

Návrat ke květu a oblasti byla jedna z finálních cest, kterou jsem volila. Tvar nevychází přímo z detailu ani podle struktury, a ani podle tvaru listu květu, nýbrž ze siluety soukvětí, díky kterému je tvar příjemnější. Tento set by byl nejvhodnější pro sériovou výrobu, zapříčiňuje to totiž jeho jednoduchost a variabilita. Zátky by nemusely být pouze ze skla, ale mohly by zde fungovat i zátky dřevěné a korkové. Jednoduchý tvar by také dovoloval mnoho barevných variací a podobný styl broušení jako tomu bylo u prvního setu.

Obrázek 19 Set inspirovaný siluetou květu

Finální set je kombinací oblých a ostrých tvarů. Linka vytvořená odbroušením vrstvy skla je v podstatě „ryška“ objemu, ale primárním důvodem bylo podtrhnout ostrost, která se částečně foukáním ztrácí. Skládá se ze čtyř láhví, z nichž jedna je transparentní, určená pro bylinky, další tmavá je určená pro dobu, kdy se olej louhuje a bylinky v ní přetrvávají po dobu dvou až tří týdnů, v závislosti na tom, co právě vyrábíme. Třetí užší varianta je menší, aby se případně dala dát i do lednice nebo pro menší množství macerátu. Čtvrtá nejmenší slouží na denní natírání se. Objem je dostatečný na to, aby se tekutina nezkazila a při tom se olej spotřeboval.

Obrázek 20 Barevná varianta finálního setu

Obrázek 21 Finální set

3.2 Barevnost

Výběr barev byla rozhodně nejtěžší část navrhování. Důležitým faktorem pro mě bylo, aby sklo bylo neprůhledné, kvůli světlu, které snižuje kvalitu přírodních produktů od alkoholových tinktur po olejové maceráty. Chtěla jsem vyjádřit barvou setu pocity, které mě provázely při navrhování a přemýšlení nad domácí kosmetikou. Od výrazné žluté a černé jsem přešla k jemnější finální verzi, kde jsem zvolila barevné trio složené z bílé, černé a fialové barvy. Jsou to spíše barvy, které se obvykle líbí ženám a je to z toho důvodu, že spíše ženy hledají nové trendy a vyhledávají přírodní cestu, jak se zkrášlit nebo pomoci ať už sobě nebo svým blízkým.

3.2.1 Bílá barva

Tato barva symbolizuje a navozuje pocit čistoty, klidu a harmonie. Je též barvou nevinnosti. Je přesným opakem černé a nese hodnoty vzniku, znovuzrození, dobroty a světla. Lidé mají představu, že bílá léčí a pomáhá. Je toho možná trochu využito i v oděvu lékařů. Proto je vhodnou volbou pro set. Její další výhodou je, že se jedná o zcela neurčitou barvu, která v kombinaci s jinými barvami působí neutrálně a určitě pozitivně.¹⁴

3.2.2 Černá barva

Černá barva, protože je nejtmaší barvou, představuje absenci světla. A i když symbolizuje smutek, smrt a působí těžce, tvrdě, hutně až depresivně, rozhodla jsem se ji použít. Hlavním důvodem bylo, že dobře funguje s ostatními barvami. V případě, že je povrch matný, tato barva nesmírně vyniká a díky lesklému povrchu dodává setu potřebnou eleganci.¹⁵

3.2.3 Růžová barva

Růžová je typicky pro mě dívčí barva. Růžovou si spojuji s dobrými vyhlídkami, pozitivní budoucností a klidným stavem, částečně i s naivitou. Růžová je vlastně světlá červená, a proto se v ní pocitově pojí vlastnosti a symbolika barvy červené a čistoty bílé. Je spojena s romantikou, jemností, sladkostí, rafinovaností a něžností. Lidé, kterým se tato barva líbí,

---

¹⁴ Podprahové vnímání barev [online], poslední aktualizace 3.5. 2002 [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <https://www.interval.cz/clanky/podprahove-vnimani-barev/>

¹⁵ Dannhoferová, Jana, Velká kniha barev, Komplettní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry; Computer press v Brně roku 2012, 1. vydání, ISBN 978-80-251-3785-7

bývají údajně velmi otevření a přátelští, ačkoli často své touhy, přání a pocity skrývají v sobě. V každém případě však nenávidí násilí, zlé skutky i lidi.¹⁶

3.2.4 Fialová barva

Tato barva se dobře kombinuje s barvou bílou, působí důstojně až hrdě, vznešeně, zvláště pokud je kombinujeme s barvou zlatou. Navozuje povzbuzení. Barva je též spojená s představou spravedlnosti a majestátu, sebevědomí bez střetů, luxusu klidu, přiměřenosti.¹⁷

3.2.5 Žlutá barva

Žlutá je zářivá a teplá barva, která je čistou symbolikou slunce a sluneční záře, které napomáhá k tvorbě vitamínu D. Vyzařuje z ní optimismus, dobrá nálada a další příjemné pocity. Díky tomu je oblíbená u dětí.¹⁸

3.3 Realizace

Realizace započala ve Vizovicích v Glass Atelier Morava výrobou dřevěných forem. Byla potřeba udělat sklářské stříhy tvarů lahví, aby formař mohl tvary vysoustružit. Poté se výroba přesunula do Valašského Meziříčí na střední umělecko-průmyslovou školu sklářskou, kde se tvary vyfoukaly do forem a následně po vychlazení se tvary opukaly, brousily a dál zušlechťovaly. Formy se zhotovily soustružením bukového dřeva, které je nejčastěji používaným materiálem na zhotovení sklářských forem. Do dřevěné formy je možné vyfouknout přibližně 100 kusů. Před foukáním se forma vypálí sklovinou a pro dosažení kvalitního povrchu skla je nutné formu namočit. Před foukáním se nahřál skleněný rubín, který slouží k zabarvení skla, a nalepil se na křišťálovou baňku. Poté se baňka s rubínem převrstvila dalšími náběry dále se sklo obalilo v bílé skleněné drti a po před-tvarování se rozfoukl tvar do formy. Po vychlazení se tvary daly opuknout, aby se zbavily „kopny“. Následovalo pak broušení na hladině, poté jemnění, sámování a leštění.

---

¹⁶ Podprahové vnímání barev [online], poslední aktualizace 3.5. 2002 [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <https://www.interval.cz/clanky/podprahove-vnimani-barev/>

¹⁷ 6. DANNHOFEROVÁ, Jana: Velká kniha barev, Kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry. Computer press v Brně roku 2012. 1. vydání. ISBN 978-80-251-3785-7, str. 49

¹⁸ Psychologie barev – Symbolika barev [online], Veronika Fráňková, poslední aktualizace 11.2. 2002 [cit. 3.5. 2021]. Dostupné z: <https://www.onlio.com/-/psychologie-barev-symbolika-barev>

Obrázek 22 Dřevěné formy na zátky

Obrázek 23 Dřevěná forma

Obrázek 24 Podávání rubínu

Obrázek 25 Obalování skla v drti

Obrázek 26 Foukání do formy

4 INSTALACE

Výstavním prostorem je tovární budova číslo 94 v bývalém areálu Svit. Pro tento prostor jsem si nechala zhotovit dřevěný sokl, na kterém budou umístěny všechny finální tvary.

4.1 Obal

Obal na skleněný set je dřevěný z důvodu váhy skla a dalšího použití. Záměrem bylo dát mu dvě funkce. První byla v bezpečí dopravit sklo a druhá uskladnit bylinky, které budou později s olejem v lahvích. Zdánlivě tak zbytečná členitost a mohutnost umožňuje třízení materiálů a bylin. Vnitřek obsahuje i výstelku, aby se skleněné tvary při přemístění nepoškodily, a aby bedýnka napomohla k jejich bezpečnému převozu.

Obrázek 27 Uvnitř bedny

5 TEORETICKÉ VYMEZENÍ POJMŮ

V této části chci zmínit důležité pojmy a technologické postupy spojené s výrobou setu.

5.1 Foukání skla do forem

Abychom dosáhli pokaždé stejného tvaru, je nutné použít formy. Je možné použít formu, ze sádry, dřeva a z pěnoformu. Sklář v této fázi musí foukat a točit sklo ve formě, aby dosáhl požadovaného tvaru. Formy se většinou užívají pro sériovou výrobu užitého skla.

5.2 Obalování skla v drti

Jde o hutní techniku barvení skla. Po přípravě skla, doslova obalí sklář žhavé sklo ve skleněné drti. „Takto obalenou sklovinu můžeme dále vrstvit, rozfukovat či jinak tvarovat“.¹⁹ Drtě mají různé hrubosti, pudry, prachy až nejhrubší broky.

5.3 Barvení skla rubínem

„Při tomto způsobu přejímání se v pánvové peci netaví různé druhy barevných skel, stačí křišťálová sklovina, se stejným součinitelem roztažnosti, jako má sklo přetahových barevných šišek.“²⁰ Sklář si předem připraví rubínovou šišku a nechá ji predehřát až je dostatečně nahřátá tak vytvoří základní baňku, přes kterou převrství nahřátý rubín. Takhle může dále nabírat sklo a dle potřeby tvarovat.

---

¹⁹ STRNADEL, Ondřej a Josef DIVÍN, HUTNÍ ZDOBÍČÍ TECHNIKY: MODERNIZACE VÝUKY NOVĚ ZŘÍZENÉHO ATELIÉRU DESIGNU SKLA REGISTRAČNÍ ČÍSLO CZ.1.07/2.2.00/15.0451 [online]. [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <http://ads.fmk.utb.cz/Contexts/atelier/Documents/Hutn%C3%AD%20zob%C3%ADc%C3%AD%20techniky.pdf>, str. 13

²⁰ STRNADEL, Ondřej a Josef DIVÍN, HUTNÍ ZDOBÍČÍ TECHNIKY: MODERNIZACE VÝUKY NOVĚ ZŘÍZENÉHO ATELIÉRU DESIGNU SKLA REGISTRAČNÍ ČÍSLO CZ.1.07/2.2.00/15.0451 [online]. [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <http://ads.fmk.utb.cz/Contexts/atelier/Documents/Hutn%C3%AD%20zob%C3%ADc%C3%AD%20techniky.pdf>, str. 17

ZÁVĚR

Ve své práci jsem chtěla vytvořit set, který pomůže lidem uchovat a používat olejové maceráty a zároveň mít soubor jako doplněk v interiéru v době, kdy set není využit, stejně jako tomu bývá u luxusních nápojových souborů na nápoje. Zkrátka, abychom nemuseli lahvičky, jako jsou lékovky, schovávat do skříněk. V průběhu navrhování souboru jsem si uvědomila, že na tuhle oblast je opravdu důležité se zaměřit. Tento trend domácí kosmetiky se totiž rychle rozšiřuje a některým lidem domácí produkty pomáhají spíše než produkty zakoupené v drogeriích. Při výrobě mnohdy improvizují jako my doma a kolikrát nemají na to vhodné láhve. Tohoto problému bych si nevšimla, nebýt mé maminky, která mi touto přírodní cestou pomohla od problémů s kůží, a díky domácí improvizaci mě přivedla zaměřit se na design souboru.

Jsem ráda za možnost věnovat se tomuto tématu, které bych v budoucnu ráda dál rozvíjela, jelikož si myslím, že bude stále víc lidí, kteří budou hledat pomoc v přírodních produktech.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. KÖNYVKIADÓ, Geopen: Parfémy století: svět vůní, flakonů a značek. Praha: Ikar, 2000. ISBN 80-7202-774-3
2. PODZEMNÁ, Alena. HISTORIE VÝROBY SKLA MODERNIZACE VÝUKY NOVĚ ZŘÍZENÉHO ATELIÉRU DESIGNU SKLA REGISTRAČNÍ ČÍSLO CZ.1.07/2.2.00/15.0451 [online]. [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <http://ads.fmk.utb.cz/Contexts/atelier/Documents/Historie%20v%C3%BDroby%20skla.pdf>
3. KORBELÁŘ, Jaroslav a Zdeněk ENDRIS. Naše rostliny v lékařství. 3., rozšířené a přepracované vydání Ilustroval Jindřich KREJČA. Praha: Avicenum, 1970.
4. FAIRS, Marcus, předmluva Marcel Wanders: Design 21. století, z anglického originálu Twenty-First Century Design (Carlton 2006). Přeložila Jitka Hanušová, Slovart, s.r.o, v Praze roku 2007. ISBN 978-80-7209-970-2
5. BRAMSTON, David. Design výrobků, Hledání inspirace. Brno: Computer Press, a.s., 2012. ISBN 978-80-251-2914-2
6. DANNHOFEROVÁ, Jana: Velká kniha barev, Kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry. Computer press v Brně roku 2012. 1. vydání. ISBN 978-80-251-3785-7
7. ROŠKA, Radim. TECHNOLOGIE VÝROBY SKLA 1: MODERNIZACE VÝUKY NOVĚ ZŘÍZENÉHO ATELIÉRU DESIGNU SKLA REGISTRAČNÍ ČÍSLO CZ.1.07/2.2.00/15.0451 [online]. [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <http://ads.fmk.utb.cz/Contexts/atelier/Documents/Technologie%20v%C3%BDroby%20skla%201.pdf>
8. HUTNÍ ZDOBÍCÍ TECHNIKY: MODERNIZACE VÝUKY NOVĚ ZŘÍZENÉHO ATELIÉRU DESIGNU SKLA REGISTRAČNÍ ČÍSLO CZ.1.07/2.2.00/15.0451 [online]. [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <http://ads.fmk.utb.cz/Contexts/atelier/Documents/Hutn%C3%AD%20zdeb%C3%ADc%C3%AD%20techniky.pdf>

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

1. Perla barokního lékárenství v Kuksu, [online], poslední aktualizace 27.11. 2015 [cit. 2021-05-15] Dostupné z: <https://www.faf.cuni.cz/Verejnost/Napsali-o-nas/2015/Perla-barokniho-lekarenstvi-v-Kuksu/>
2. Skleněné lahvičky – Stoelzle Union s.r.o [online]. [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <http://www.sklenenelahvicky.cz/>
3. Olej z lékořice – jaké má účinky a kdy ho použít? [online], poslední aktualizace 18.10.2019 [cit. 2021-05-27] Rehabilitace.info. Dostupné z: <https://www.rehabilitace.info/bylinky/olej-z-lekorice-jake-ma-ucinky-a-kdy-ho-pouzit/>
4. Vyrábíme lékořicový olej aneb jak na možnou náhradu kortikoidů [online], poslední aktualizace 14.5. 2014 [cit. 2021-05-15] Dify. Dostupné z: <https://dify.cz/vyrabime-lekoricovy-olej-aneb-jak-na-moznou-nahradu-kortikoidu/>
5. Lékořice /sladké dřevo/ - tinktura z byliny [online], [cit. 2021-05-27] Jarmila Podhorná. Dostupné z: https://nadeje-byliny.eu/tinktury/35-lekorice-sladke-drevo-8594055100621.html?search_query=lekorice&results=6
6. Olivový olej v kosmetice [online], poslední aktualizace 18.3. 2016 [cit. 2021-05-27] Martin Janota. Dostupné z: <https://www.ruzovakosmetika.cz/Olivovy-olej-v-kosmetice-b2034.htm>
7. Volte kosmetické produkty z mandlového bio oleje, místo oleje minerálního! [online], poslední aktualizace 10.12. 2018 [cit. 2012-05-25]. Dostupné z: <https://www.lobey.cz/blog/kosmetika-z-mandloveho-mleka/>
8. Správné skladování oleje v kuchyni [online], poslední aktualizace 1.5. 2020 [cit. 2021-05-04]. Barbora Křížková. Dostupné z: <https://www.prostreno.cz/tipy-a-triky/clanky/23122/Spravne-skladovani-oleje-v-kuchyni>
9. Podprahové vnímání barev [online], poslední aktualizace 3.5. 2002 [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <https://www.interval.cz/clanky/podprahove-vnimani-barev/>

10. Podprahové vnímání barev [online], poslední aktualizace 3.5. 2002 [cit. 2021-05-27]. Dostupné z: <https://www.interval.cz/clanky/podprahove-vnimani-barev/>
11. Psychologie barev – Symbolika barev [online], Veronika Fráňková. poslední aktualizace 11.2. 2002 [cit. 3.5. 2021]. Dostupné z: <https://www.onlio.com/-/psychologie-barev-symbolika-barev>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Např. Například

Atd. A tak dále

Aj. A jiné

Tzv. Tak zvaný

Č. Číslo

Str. Strana

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Lékovky.....	13
Obrázek 2 Domácí lékořicový olej.....	14
Obrázek 3 Štěpky kořene lékořice lysé.....	16
Obrázek 4 Mandlový olej.....	17
Obrázek 5 Alchymistická laboratoř.....	18
Obrázek 6 Karafa na olej.....	19
Obrázek 7 Flakón.....	20
Obrázek 8 The Zoo-Baccarat.....	20
Obrázek 9 Pooh Glassware.....	21
Obrázek 10 Vázy Airborne Snotty.....	22
Obrázek 11 Fungus – David Valner.....	22
Obrázek 12 Karafa Amadeus Rückl.....	23
Obrázek 13 Používané nádoby.....	25
Obrázek 14 První návrh setu na lékořicový olej.....	27
Obrázek 15 Varianta setu na lékořicový olej.....	27
Obrázek 16 Varianta lahvíček č.2.....	28
Obrázek 17 Varianta lahvíček č.3.....	28
Obrázek 18 Výběr zátek.....	29
Obrázek 19 Set inspirovaný siluetou květu.....	29
Obrázek 20 Barevná varianta finálního setu.....	30
Obrázek 21 Finální set.....	30
Obrázek 22 Dřevěné formy na zátky.....	33
Obrázek 23 Dřevěná forma.....	33
Obrázek 24 Podávání rubínu.....	34
Obrázek 25 Obalování skla v drti.....	34
Obrázek 26 Foukání do formy.....	34
Obrázek 26 Foukání do formy.....	35

SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 dostupný z: http://www.sklenenelahvicky.cz/wp-content/uploads/2017/04/produkte_stu_2.jpg

Obrázek č. 2-3 vlastní zdroj

Obrázek č. 4 dostupný z: https://www.mydlovysvet.cz/4868-thickbox_default/mandlovy-olej-raf-150-ml.jpg

Obrázek č. 5 dostupný z:

https://static.dezeen.com/uploads/2013/08/dezeen_alchemists_dressing_table_Lauren-Davies_ss_51.jpg

Obrázek č. 6 dostupné z:

<https://freight.cargo.site/w/1500/q/75/i/006ef998158c040fdf5fd9a26a1d960ff38781bb886f755f0db109954da9c3aa/4--q.b.-oil-gif.jpg>

Obrázek č. 7 dostupné z:

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0073/1820/8563/products/Rochester_Flacon_800x.jpg?v=1596808104

Obrázek č. 8 dostupný z: https://delood.com/wp-content/uploads/2012/02/TheZoo_Delood_02.jpg

Obrázek č. 9 dostupný z:

http://static.dezeen.com/uploads/2014/07/Pooh_Glassware_by_Nendo_dezeen__dezeen_ban.jpg

Obrázek č. 10 dostupný z: <https://static.dezeen.com/uploads/2007/03/Airborne-Snotty-Vases-by-Marcel-Wanders.jpg>

Obrázek č. 11 dostupný z:

https://static.wixstatic.com/media/7b9e69_0fd6b921a835401d893e00371351fe45~mv2.jpg/v1/fill/w_1670,h_934,al_c,q_85,usm_0.66_1.00_0.01/A24A0359.webp

Obrázek č. 12 dostupný z: https://www.ruckl.com/236-large_default/karafa-amadeus-1100-ml-pink.jpg

Obrázek č. 13-27 vlastní zdroj

SEZNAM PŘÍLOH

Seznam použité literatury

Seznam internetových zdrojů

Seznam použitých zkratk

Seznam použitých obrázků

Seznam zdrojů obrázků

